

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่

The Factors Affecting the Selection to Study at The Higher Vocational Certificate Level in Phrae Vocational College

ยุทธนา เขียวนิล¹ Yutthana Kheawnin¹

¹ครู วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่¹Teacher, Phrae Vocational College

Corresponding Author e-mail: tuey0962087883@gmail.com

Received 02 May, 2025

Revised 30 September, 2025

Accepted 26 December, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ จำนวน 184 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เครื่องมือวัดข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านครูผู้สอน ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา และด้านการประชาสัมพันธ์ ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักศึกษาให้ความสำคัญกับคุณภาพของการจัดการศึกษา ความเชี่ยวชาญของบุคลากร และความเหมาะสมด้านค่าใช้จ่ายอย่างมีนัยสำคัญ จากผลดังกล่าว วิทยาลัยควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ พัฒนาครูผู้สอนให้สามารถใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีมาตรการช่วยเหลือทางการเงิน และดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง เพื่อสร้างการรับรู้และภาพลักษณ์ที่ดี อันจะส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้เรียนในการเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ, การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ, ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.), วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่

Abstract

This research article aimed to study the factors affecting the selection to study at the higher vocational certificate level in Phrae Vocational College. The study employed a quantitative research approach. The sample group consisted of 184 first-year students enrolled in the Higher Vocational Certificate program at Phrae Vocational College. The sample was selected using stratified sampling. The research instrument was a questionnaire, and the data were analyzed using descriptive statistics, including percentage, mean, and standard deviation..

The results revealed that the overall the factors affecting the selection to study at the higher vocational certificate level in Phrae Vocational College were at a high level. When considering each aspect, the curriculum and instructional management had the highest mean score, followed by the quality of instructors, educational expenses, the image of the institution, and public relations, respectively. These findings indicate that students place significant importance on the quality of educational management, the expertise of instructors, and the appropriateness of educational expenses. Based on these findings, the college should focus on developing and modernizing its curriculum to meet labor market demands, promoting instructional methods that emphasize practical skills, enhancing instructors' abilities in utilizing educational technology effectively, implementing financial assistance measures, and conducting diverse and widespread public relations efforts. These actions will help build awareness and a positive image of the institution, which will directly influence students' decisions to pursue further education at the Higher Vocational Certificate level at Phrae Vocational College.

Keywords: Factors Affecting Decision Making, Selection to Study, Higher Vocational Certificate, Phrae Vocational College.

บทนำ

การจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามการพัฒนาของเทคโนโลยีและสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป การพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกับผู้อื่น (วิจารณ์ พานิช, 2556) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 22 ที่ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและ

เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) การจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนากำลังคนที่มีความรู้และทักษะวิชาชีพ เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ การศึกษาอาชีวศึกษาถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีบทบาทอย่างยิ่งในการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งในปี 2567 ที่ผ่านมามีวิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ได้เผชิญกับแนวโน้มการลดลงของจำนวนนักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จากข้อมูลงานทะเบียน วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ พบว่า มีจำนวนนักศึกษาลดลงอย่างต่อเนื่องเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า (งานทะเบียน วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่, 2568) ซึ่งเป็นความท้าทายของสถานศึกษาที่ต้องหาแนวทางในการเพิ่มผู้เรียน และจำเป็นต้องปรับตัวอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพและตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนากลยุทธ์ในการดึงดูดผู้เรียน จากการศึกษาของกิตติวินท์ ลำเกาทอง และมังกร หิริรักษ์ (2567) พบว่า ระดับการเลือกสถานศึกษาเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประกอบด้วย ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านทัศนคติของผู้เรียน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านครูผู้สอน และด้านลักษณะของวิทยาลัย สอดคล้องกับ เสกสรรค์ สนวา และคณะ (2567) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนที่คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ประกอบด้วย ด้านคุณภาพและผลงานอาจารย์ ด้านหลักสูตรการเรียนและการสอน คณะนิติรัฐศาสตร์ ด้านการบริหารจัดการ และด้านภาพลักษณ์ของคณะนิติรัฐศาสตร์ และองค์กร อัมมวงษ์ จิตต์ และคณะ (2565) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อที่วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้แก่ ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ปัจจัยด้านชื่อเสียงและค่านิยม ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของวิทยาลัย ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน ปัจจัยด้านระบบการคัดเลือก ปัจจัยด้านสื่อประชาสัมพันธ์ ปัจจัยด้านการแนะแนว/การบอกต่อ และปัจจัยด้านค่าธรรมการศึกษา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ เกษราภรณ์ คลังแสง (2561) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ของนิสิตชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้แก่ ด้านอาจารย์ผู้สอนและบุคลากร ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง และด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ดังนั้นในงานวิจัยนี้ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ จึงประกอบด้วย

- 1) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านครูผู้สอน 3) ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา
4) ด้านการประชาสัมพันธ์ และ 5) ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา

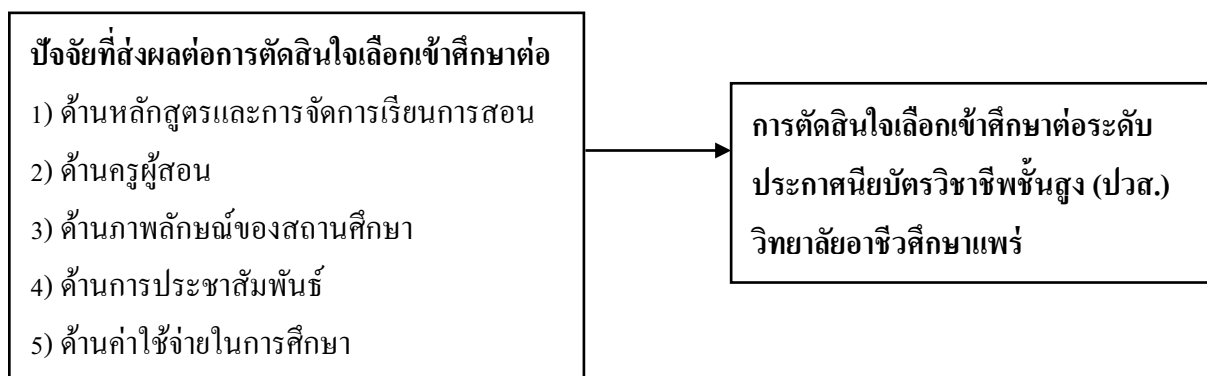
จากประเด็นดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ ซึ่งการศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งหวังที่จะค้นหาองค์ความรู้เชิงลึกเพื่อนำไปสู่การพัฒนากลยุทธ์การรับสมัครนักศึกษา การปรับปรุงหลักสูตร และการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอาชีวศึกษาและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงานอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปและนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ จำนวน 340 คน (งานทะเบียน วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่, 2568)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ จำนวน 184 คน ได้มาโดยใช้สูตรคำนวณของ Taro Yamane (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยหลักความน่าจะเป็น (Probability Sampling) ใช้วิธีการการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) สาขาวิชาที่เข้าศึกษา 4) ผลการเรียนระดับ ปวช./ ม.6 หรือเทียบเท่า 5) สาขการศึกษาที่จบ 6) อาชีพของผู้ปกครอง 7) รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน จำนวน 2) ด้านครูผู้สอน 3) ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา 4) ด้านการประชาสัมพันธ์ และ 5) ด้านค่าใช้จ่าย ลักษณะของข้อคำถามประกอบด้วยข้อความที่เป็นการให้ความสำคัญในแต่ละเรื่อง และมีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีคิดของลิเคิร์ท (Likert's Scale) มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น.121) ดังนี้

มากที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน
มาก	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน
ปานกลาง	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน
น้อย	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน
น้อยที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ เป็นแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมได้

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตรวจสอบความถูกต้องและทดสอบค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item-total Correlation เป็นการพิจารณาข้อคำถามเป็นรายข้อที่เหมาะสม พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.665 – 0.886 ซึ่งค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามตั้งแต่ 0.40 ขึ้นไป ถือว่ามีคุณภาพในระดับดีมาก (ชไมพร กาญจนกิจสกุล, 2555) และการทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ของข้อคำถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีครอนบาค พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง 0.969 – 0.972 ซึ่งมากกว่า 0.70 ถือว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูงและนำมาใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ (กัลยา วานิชย์บัญชา และฐิตา วานิชย์บัญชา, 2566)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการจัดทำแบบสอบถามแบบออนไลน์ โดยใช้ Google Form พร้อมกับตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และสมบูรณ์ของข้อคำถาม

2. ดำเนินการส่งลิงก์แบบสอบถามไปยังกลุ่มไลน์ครูที่ปรึกษาของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 1 ทุกสาขาวิชา เพื่อให้ครูที่ปรึกษาส่งให้กับนักศึกษาเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับและตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนในการตอบแบบสอบถามที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยได้รับการตอบกลับแบบสอบถามจำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 100

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์แบ่งได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ วิเคราะห์โดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินการวิจัย จากนั้นนำค่าคะแนนไปหาค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น.121)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 77.70 มีอายุระหว่าง 19 – 20 ปี จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 89.70 เข้าศึกษาในสาขาวิชาการบัญชี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 33.70 ผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.00 จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 39.10 สาขาการศึกษาที่จบ ส่วนใหญ่จบระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 77.20 อาชีพผู้ปกครองส่วนใหญ่ รับจ้างทั่วไป จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 48.40

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ แสดงผลการวิจัยในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลระดับของตัวแปรที่ศึกษา (n = 184)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ	($\bar{X}$)	(S.D.)	การแปลผล	อันดับ
ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	4.25	0.58	ระดับมาก	1
ด้านครูผู้สอน	4.23	0.66	ระดับมาก	2
ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา	4.16	0.63	ระดับมาก	4
ด้านการประชาสัมพันธ์	4.12	0.70	ระดับมาก	5
ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา	4.18	0.67	ระดับมาก	3

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.12 – 4.25 โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.58) รองลงมาคือ ด้านครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.66) ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.67) ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.63) ตามลำดับ และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.70)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านครูผู้สอน ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา ตามลำดับ และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการประชาสัมพันธ์ สามารถอภิปรายผลเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเมื่อเทียบกับปัจจัยอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนระดับอาชีวศึกษาให้ความสำคัญกับหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน มีความทันสมัย และเน้นการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริงในการประกอบอาชีพ นอกจากนี้ หลักสูตรที่มีความเชื่อมโยงกับสถานประกอบการยังเพิ่มโอกาสในการมีงานทำหลังสำเร็จการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติวินท์ สำเภาทอง และมังกร หริรักษ์ (2567) ที่พบว่า หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยภาครัฐในสำนักงานอาชีวศึกษานครปฐม และยังสอดคล้องกับอลงกรณ์ อัมมวงศ์จิตต์ และคณะ (2565) ที่ระบุว่า ความเหมาะสมของหลักสูตรและความทันสมัยของการจัดการเรียนการสอนส่งผลต่อความสนใจของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญ

2. ด้านครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า ด้านครูผู้สอนเป็นปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และได้รับความสำคัญเป็นลำดับที่สอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนระดับอาชีวศึกษามีความคาดหวังต่อครูผู้สอนในด้านความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ รวมถึงการให้คำแนะนำและการดูแลใกล้ชิด ซึ่งล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการเรียนรู้ โดยเฉพาะในสายวิชาชีพที่เน้นทักษะปฏิบัติ นอกจากนี้ครูที่มีบุคลิกภาพดีและสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน ย่อมเป็นแรงผลักดัน

ให้นักเรียนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสถาบันที่มีบุคลากรลักษณะดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของเกษราภรณ์ คลังแสง (2561) ที่พบว่า ด้านอาจารย์ผู้สอนและบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญลำดับแรกที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ และยังสอดคล้องกับเสกสรรค์ สนวา และคณะ (2567) พบว่า ด้านคุณภาพและผลงานอาจารย์อยู่ในลำดับแรกซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการตัดสินใจของผู้เรียน

3. ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และอยู่ในลำดับที่สามในการจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาจำนวนมากมาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำถึงปานกลาง จึงต้องพิจารณาความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจและภาระค่าใช้จ่ายอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจศึกษาต่อ การมีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม หรือมีทุนการศึกษาสนับสนุน จึงเป็นแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้สถาบันได้รับการเลือกเข้าเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของนิพนธ์ ปัทมาภรณ์ และทัศนศิริ สว่างบุญ (2563) ที่พบว่า ค่าใช้จ่ายเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อด้านอาชีวศึกษา โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนที่มีข้อจำกัดทางการเงิน และยังสอดคล้องกับอลงกรณ์ อัมมวงศ์จิตต์ และคณะ (2565) ที่พบว่า ปัจจัยด้านค่าธรรมเนียมการศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อที่ผู้เรียนใช้ประกอบการตัดสินใจ

4. ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรองจากค่าใช้จ่าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชื่อเสียงของสถาบัน ความสำเร็จของศิษย์เก่า คุณภาพการผลิตผู้เรียน และบรรยากาศภายในสถานศึกษา ล้วนมีผลต่อความมั่นใจของนักศึกษาและผู้ปกครอง ในการเลือกให้ตนเองหรือบุตรหลานเข้าศึกษาในสถานศึกษาที่มีความน่าเชื่อถือ สอดคล้องกับงานวิจัยของเสกสรรค์ สนวา และคณะ (2567) ที่พบว่า ภาพลักษณ์ของคณะมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนของนักศึกษา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอลงกรณ์ อัมมวงศ์จิตต์ และคณะ (2565) ที่พบว่า ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของวิทยาลัยส่งผลต่อการเลือกเข้าศึกษาและความรู้สึกมั่นใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อ

5. ด้านการประชาสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า การประชาสัมพันธ์เป็นปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยอื่น ๆ แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนยังให้ความสำคัญกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารก่อนการตัดสินใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในรูปแบบออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ หรือโซเชียลมีเดีย ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลหลักสูตร จุดเด่นของวิทยาลัย และโอกาสทางอาชีพได้อย่างรวดเร็วและตรงจุด สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติวิทย์ ลำภาทอง และมังกร หริรักษ์ (2567) ที่พบว่า การประชาสัมพันธ์มีบทบาทสำคัญในการสร้างการรับรู้ นักศึกษานำข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากการประชาสัมพันธ์ไปตัดสินใจเข้าศึกษาต่อได้ และยังสอดคล้องกับอลงกรณ์ อัมมวงศ์จิตต์ และคณะ (2565) ที่พบว่า ช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพมีผลต่อการเลือกสถานศึกษาและเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลจากการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอน และด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา มีผลในระดับสูง ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักศึกษาให้ความสำคัญกับคุณภาพของการจัดการศึกษาเป็นหลัก รวมถึงความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายและความเชื่อมั่นต่อบุคลากรในวิทยาลัย ดังนั้น วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ ควรดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติ และพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนให้สามารถใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีมาตรการช่วยเหลือด้านการเงิน เช่น ทุนการศึกษา การผ่อนชำระค่าลงทะเบียน หรือทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างเท่าเทียม และควรส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างการรับรู้และภาพลักษณ์ที่ดีของสถานศึกษาให้แก่กลุ่มเป้าหมาย และมีอิทธิพลโดยตรงต่อการตัดสินใจของผู้เรียนในการเลือกสถานศึกษาเพื่อศึกษาต่อ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบเชิงองค์ความรู้ที่สำคัญ คือ ปัจจัยหลัก 5 ด้านที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอน ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา และด้านการประชาสัมพันธ์ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการวางแผนกลยุทธ์ด้านการรับนักเรียน การพัฒนาแผนประชาสัมพันธ์ การปรับปรุงหลักสูตร และการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่และสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม โดยควรให้ความสำคัญกับการศึกษาเชิงลึกในแต่ละปัจจัย เช่น การศึกษาความต้องการของผู้เรียนในเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์พฤติกรรมในการเลือกสถาบันจากมุมมองของผู้ปกครอง หรือการศึกษาผลลัพธ์ของการปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดการเรียนการสอนต่ออัตราการคัดเลือกผู้เรียน สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับการเปรียบเทียบพฤติกรรมในการตัดสินใจของนักเรียนระหว่างสถานศึกษาระดับ ปวช. และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกสถานศึกษาให้บุตรหลาน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบด้านมากยิ่งขึ้นในการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา และจิตา วานิชย์บัญชา. (2566). การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล.(พิมพ์ครั้งที่ 35). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สามลดา.
- กิตติวินท์ ลำภาทอง และมังกร หริรักษ์. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยภาครัฐในสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม. วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย, 6(2), 329-338.
- เกษราภรณ์ คลังแสง. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเข้าศึกษาของนิสิตชั้นปีที่ 1 ต่อหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วารสารการเมืองการปกครอง, 8(1), 1-21.
- งานทะเบียน วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่. (2568). จำนวนนักเรียนนักศึกษา. สืบค้น 20 มีนาคม 2568. จาก <https://std2018.vec.go.th/web/>
- ชไมพร กาญจนกิจสกุล. (2555). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. ดาก: โปรเจกต์ ไฟฟ์-โฟว์.
- นิพนธ์ ปักกระนา และทัศนศิริพันธ์ สว่างบุญ. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและแนวทางส่งเสริมภาพลักษณ์ของอาชีวศึกษา: การวิจัยแบบผสานวิธี. วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 26(2), 146-160.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). การสร้างการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: ส.เจริญการพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. สืบค้น 27 มีนาคม 2568, จาก <https://www.lampang.go.th/public60/EducationPlan2.pdf>
- เสกสรรค์ สนวา และคณะ. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น, 8(2), 15-30.
- อลงกรณ์ อัมมวงศ์จิตต์ และคณะ. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีที่วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วารสารนวัตกรรมการจัดการ, 7(1), 53-68.
- Yamane, T. (1973). Statistics: an introductory analysis. New York: New York: Harper and Row.